

Bilaga 2. Riksrevisionens enkät till lärosäten

RiR 2016:15

Det livslånga lärandet inom högre utbildning

Fortbildning och vidareutbildning inom högre utbildning

Välj ert lärosäte: *

Gammelkroppa skogsskola ▼

1. Ange den kategori ert lärosäte faller inom (grupperingen är gjord efter Universitetskanslersämbetets indelning av universitet och högskolor): *

- Fackinriktade universitet** (Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm, Sveriges lantbruksuniversitet, Luleå tekniska universitet, Kungl. Tekniska högskolan och Karolinska institutet).
- Breda etablerade universitet** (Göteborgs-, Linköpings-, Lunds-, Stockholms-, Umeå- och Uppsala universitet).
- Nya universitet** (Linnéuniversitet, Karlstads universitet, Mittuniversitet och Örebro universitet).
- Högskolor** (Blekinge tekniska högskola, Högskolan i Jönköping, Högskolan i Borås, Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle, Högskolan i Halmstad, Högskolan Kristianstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst, Malmö högskola, Mälardalens högskola, Försvarshögskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan och Södertörns högskola).
- Konstnärligt inriktade högskolor:** Beckmans designhögskola, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm, Kungl. Konsthögskolan, Konstfack och Stockholms konstnärliga högskola).
- Övriga enskilda utbildningsanordnare** (Ericastiftelsen, Ersta Sköndal högskola, Högskolan Evidens, Gammelkroppa skogsskola, Johannelunds teologiska högskola, Newmaninstitutet, Röda korsets högskola, Sophiahemmet högskola, Stockholms Musikpedagogiska Institut, Svenska institutet för kognitiv psykoterapi, Stockholms akademi för psykoterapeututbildning, Teologiska Högskolan Stockholm och Örebro teologiska högskola).

Avsnitt 1: Möjlighet att ta del av högre utbildning

Inledningsvis ställer vi några frågor om hur lärosätet på central nivå arbetar med att utveckla verksamheten för att tillgängliggöra högre utbildning för yrkesverksamma. Med tillgänglighet menar vi att distributionsformer och innehåll i fristående kurser och program har anpassats efter målgruppens behov. Det kan till exempel handla om att erbjuda fristående kurser och program på distans, halv- eller kvartsfart. Frågorna rör såväl fristående kurser av bildningskaraktär som fristående kurser som kan ha en tydlig anknytning till arbetsmarknaden.

2. Vilken betydelse har följande former av utbildning för att säkerställa tillgänglighet till fortbildning och vidareutbildning för yrkesverksamma vid ert lärosäte?

	Mycket stor betydelse	Ganska stor betydelse	Ganska liten betydelse	Mycket liten betydelse/ingen betydelse alls	Vet ej
Fristående kurser som ges helt eller delvis på distans	☐	☐	☐	☐	☐
Program som ges helt eller delvis på distans	☐	☐	☐	☐	☐
Fristående kurser som ges i långsammare takt än heltid	☐	☐	☐	☐	☐
Program som ges i långsammare takt än heltid	☐	☐	☐	☐	☐
Fristående kurser som ges på kvällstid	☐	☐	☐	☐	☐
Sommarkurser	☐	☐	☐	☐	☐
Uppdragsutbildning	☐	☐	☐	☐	☐
En särskild pedagogisk utformning av fristående kurser och program som är anpassad efter yrkesverksammas behov	☐	☐	☐	☐	☐

Annat, vänligen ange vad:

3. Bedriver ert lärosäte, från centralt håll, utvecklingsarbete inom något av följande områden som syftar till att tillgängliggöra fortbildning och vidareutbildning för yrkesverksamma?

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I ganska liten utsträckning	I mycket liten utsträckning/inte alls	Vet ej
E-lärande och nätbaserad undervisning	☐	☐	☐	☐	☐
Digitala plattformar och stöd	☐	☐	☐	☐	☐
Utveckling av lärares digitala kompetens	☐	☐	☐	☐	☐
Pedagogiskt utvecklingsarbete kopplat till exempelvis distansundervisning och blended learning	☐	☐	☐	☐	☐
MOOC:s (Massive Open Online Courses)	☐	☐	☐	☐	☐

Annat, vänligen ange vad:

4. Hur bedrivs utvecklingsarbetet på lärosätet? (Flera alternativ är möjliga)

- Vi arbetar med framtagande av strategi
- Det finns möjlighet för lärare att söka projektpengar för att utveckla fristående kurser eller program
- Vi utbildar personal
- Vi utvecklar stödfunktioner
- Vi bedriver inget utvecklingsarbete som syftar till att tillgängliggöra fortbildning och vidareutbildning för yrkesverksamma

Annat, vänligen ange vad:

Avsnitt 2: Fristående kurser och program inom ordinarie utbildningsutbud

Nedan följer ett antal frågor som berör ert lärosätes organisation samt hur ni arbetar med utbud och efterfrågan av fristående kurser och generella program av fortbildnings- och vidareutbildningskaraktär inom det ordinarie utbildningsutbudet. Frågorna gäller inte yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen eller uppdragsutbildning.

5. Vårt lärosäte erbjuder:

- Fristående kurser som har anpassats för yrkesverksamma
- Program som har anpassats för yrkesverksamma
- Fristående kurser och program som har anpassats för yrkesverksamma
- Inget av ovanstående alternativ

6. I vilken utsträckning vägs fortbildning och vidareutbildning i form av fristående kurser och program in i den strategiska utbildningsplaneringen på central nivå?

- I mycket stor utsträckning
  I ganska stor utsträckning
  I ganska liten utsträckning
  I mycket liten utsträckning/inte alls
  Vet ej

7. Hur viktiga är följande faktorer när det gäller att erbjuda fortbildning och vidareutbildning i form av fristående kurser och program vid ert lärosäte?

	Mycket viktigt	Ganska viktigt	Ganska oviktigt	Inte viktigt alls	Vet ej
Regeringsuppdrag	☐	☐	☐	☐	☐
Att aktörer på arbetsmarknaden formulerar ett tydligt behov	☐	☐	☐	☐	☐
Förväntat söktryck	☐	☐	☐	☐	☐
Förväntad genomströmning	☐	☐	☐	☐	☐
Att efterfrågad utbildning passar in i lärosätets utbildningsutbud	☐	☐	☐	☐	☐
Tillgängliga lärarresurser med rätt kompetens	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsmarknadens behov enligt nationella prognoser från till exempel SCB och andra statliga myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsmarknadens behov enligt regionala eller lokala prognoser från till exempel SCB, Arbetsförmedlingen och regionala organ	☐	☐	☐	☐	☐
Egen uppföljning av alumner	☐	☐	☐	☐	☐
Finansiella resurser	☐	☐	☐	☐	☐

Annat, vänligen ange vad:

8. Hur lång tid uppskattar ni att det tar, från idé till beslut om genomförande, att utveckla en fristående kurs på lärosätet?

9. I vilken utsträckning bedömer ni att ert lärosäte erbjuder fristående kurser och program av fortbildnings- och vidareutbildningskaraktär inom följande områden?

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I ganska liten utsträckning	I mycket liten utsträckning/inte alls	Området ingår inte i lärosätets utbildningsutbud
Humaniora och teologi	☐	☐	☐	☐	☐
Juridik och samhällsvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐
Naturvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐
Teknik	☐	☐	☐	☐	☐
Medicin och odontologi	☐	☐	☐	☐	☐
Vård och omsorg	☐	☐	☐	☐	☐
Konstnärligt område	☐	☐	☐	☐	☐
Övrigt område	☐	☐	☐	☐	☐

10. För de fall där ni i fråga 9 har angett att ni erbjuder fortbildning och vidareutbildning i *mycket liten* eller i *ganska liten utsträckning*. I vilken utsträckning förklarar följande faktorer?

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I ganska liten utsträckning	I mycket liten utsträckning/inte alls	Vet ej
Det saknas efterfrågan från arbetsgivarsidan	☐	☐	☐	☐	☐
Det saknas efterfrågan från yrkesverksamma	☐	☐	☐	☐	☐
Det förväntade söktrycket	☐	☐	☐	☐	☐

Den förväntade genomströmningen	☐	☐	☐	☐	☐
Det saknas lärarresurser med rätt kompetens	☐	☐	☐	☐	☐
Det finns inget behov på arbetsmarknaden enligt nationella prognoser från till exempel SCB och andra statliga myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐
Det finns inget behov på arbetsmarknaden enligt regionala eller lokala prognoser från exempelvis SCB, Arbetsförmedlingen och regionala organ	☐	☐	☐	☐	☐
Lärosätets uppföljning av alumner visar inte på något behov på området	☐	☐	☐	☐	☐

Om det finns andra faktorer som förklarar, vänligen ange dessa här:

11. I vilken utsträckning bedömer ni att ni möter efterfrågan på fortbildning och vidareutbildning från arbetsmarknaden inom följande områden?

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I ganska liten utsträckning	I mycket liten utsträckning/inte alls	Området ingår inte i lärosätets utbildningsutbud
Humaniora och teologi	☐	☐	☐	☐	☐
Juridik och samhällsvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐
Naturvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐
Teknik	☐	☐	☐	☐	☐
Medicin och odontologi	☐	☐	☐	☐	☐
Vård och omsorg	☐	☐	☐	☐	☐
Konstnärligt område	☐	☐	☐	☐	☐
Övrigt område	☐	☐	☐	☐	☐

12. I vilken utsträckning bedömer ni att ni möter efterfrågan på fortbildning och vidareutbildning från yrkesverksamma inom följande områden?

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I ganska liten utsträckning	I mycket liten utsträckning/inte alls	Området ingår inte i lärosätets utbildningsutbud
Humaniora och teologi	☐	☐	☐	☐	☐
Juridik och samhällsvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐
Naturvetenskap	☐	☐	☐	☐	☐
Teknik	☐	☐	☐	☐	☐
Medicin och odontologi	☐	☐	☐	☐	☐
Vård och omsorg	☐	☐	☐	☐	☐
Konstnärligt område	☐	☐	☐	☐	☐
Övrigt område	☐	☐	☐	☐	☐

13. I vilken utsträckning uppskattar ni att arbetsmarknadens behov av fortbildning och vidareutbildning diskuteras i följande forum?

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I ganska liten utsträckning	I mycket liten utsträckning/inte alls	Vet ej
Styrelsenivå	☐	☐	☐	☐	☐
Lednings/rektorsnivå	☐	☐	☐	☐	☐

Nämnd, råd eller styrelse kopplad till fakultet och institution eller motsvarande	☐	☐	☐	☐	☐
Programråd eller motsvarande	☐	☐	☐	☐	☐
Med regionalt utvecklingscentrum eller motsvarande	☐	☐	☐	☐	☐
Med länsstyrelser, regionförbund, kommunförbund eller motsvarande	☐	☐	☐	☐	☐

Om annat forum, vänligen ange vilket:

Kommentera gärna ert svar.

Avsnitt 3: Yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen

Nedan följer några frågor om hur lärosätet arbetar med utbud och efterfrågan av yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen (det vill säga specialistsjuksköterskeprogrammet, barnmorskeprogrammet, psykoterapiprogrammet, specialpedagogprogrammet och speciallärarprogrammet). Uppdragsutbildning, fristående kurser och utbildningar som leder till generell examina (framför allt magister och master) ingår inte.

14. Erbjuder ert lärosäte yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen (specialistsjuksköterskeprogrammet, barnmorskeprogrammet, psykoterapiprogrammet, specialpedagogprogrammet och speciallärarprogrammet)?

- Ja
 Nej

15. I vilken utsträckning vägs yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen in i den strategiska utbildningsplaneringen på central nivå?

- I mycket stor utsträckning   I ganska stor utsträckning   I ganska liten utsträckning   I mycket liten utsträckning/inte alls   Vet ej

16. Hur viktiga är följande faktorer när det gäller att erbjuda yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen vid ert lärosäte?

	Mycket viktigt	Ganska viktigt	Ganska oviktigt	Inte viktigt alls	Vet ej
Regeringsuppdrag	☐	☐	☐	☐	☐
Att aktörer på arbetsmarknaden formulerar ett tydligt behov	☐	☐	☐	☐	☐
Förväntat söktryck	☐	☐	☐	☐	☐
Förväntad genomströmning	☐	☐	☐	☐	☐
Att efterfrågad utbildning passar in i lärosätets utbildningsutbud	☐	☐	☐	☐	☐
Tillgängliga lärarresurser med rätt kompetens	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsmarknadens behov enligt nationella prognoser från till exempel SCB och andra statliga myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsmarknadens behov enligt regionala eller lokala prognoser från till exempel SCB, Arbetsförmedlingen och regionala organ	☐	☐	☐	☐	☐
Egen uppföljning av alumner	☐	☐	☐	☐	☐
Finansiella resurser	☐	☐	☐	☐	☐

- Intresset för uppdragsutbildning hos kunder, både myndigheter och det privata näringslivet
- Betalningsförmåga hos kunder, både myndigheter och det privata näringslivet

Annat, vänligen ange vad:

22. Hur lång tid uppskattar ni att det tar att utveckla en uppdragsutbildning vid ert lärosäte? Utveckla gärna ert svar.

Avsnitt 5: Uppföljning

Nedan följer ett antal frågor som behandlar hur fortbildning och vidareutbildning följs upp på lärosätet. Här omfattas såväl fristående kurser och program, yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen och uppdragsutbildning.

I regleringsbrevet för budgetåret 2015 avseende universitet och högskolor anges att en utbyggnad av förskolläraryrket, lärar- och speciallärarutbildningarna, av kompletterande pedagogisk utbildning och vidareutbildning av förskollärare samt av specialistsjuksköterskeutbildningen och barnmorskeutbildningen ska genomföras. Vidare ska fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus- och distansutbildning redovisas i årsredovisningen. En redovisning över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning ska också lämnas.

23. Följer ni upp fortbildning och vidareutbildning på något annat sätt centralt på lärosätet än vad som anges i regleringsbrevet?

- Ja Nej

24. Beskriv gärna ur vilka aspekter området följs upp och om ni har vidtagit några åtgärder med anledning av det som framkommit i uppföljningen.

25. Varför följer lärosätet inte upp fortbildning och vidareutbildning på något annat sätt centralt än vad som anges i regleringsbrevet? (Flera alternativ är möjliga)

- Det är svårt att definiera vilka fristående kurser och program som faller inom kategorin fortbildning och vidareutbildning
- Det är inte prioriterat på lärosätet
- Det efterfrågas inte av regeringen

Annan anledning, vänligen ange vilken:

Avsnitt 6: Regeringens styrning

Nedan följer ett antal frågor som rör lärosätenas ansvar och regeringens styrning av fortbildning och vidareutbildning. Med regeringens styrning avses i detta sammanhang de mål regeringen uttrycker i budgetpropositionen och de återrapporteringskrav som framgår i regleringsbrevet. Yrkesexamensprogram som kräver en tidigare examen och uppdragsutbildning ingår inte.

26. Hur tydligt formulerat är lärosätenas ansvar avseende att erbjuda fristående kurser och program av fortbildnings- och vidareutbildningskaraktär som är anpassade för yrkesverksamma

Mycket tydligt Ganska tydligt Ganska otydligt Mycket otydligt

27. Hur anser ni att lärosätenas generella ansvar för fortbildning och vidareutbildning för yrkesverksamma bör förtydligas? (Flera alternativ är möjliga)

- Lärosätenas ansvar bör tydligare framgå av högskolelagen (1992:1434) och/eller högskoleförordningen (1993:100)
- Lärosätenas ansvar bör tydligare framgå av regleringsbrevet till lärosätena, t ex i form av återrapporteringskrav
- Regeringens intentioner bör förtydligas i budgetproposition
- Vet ej

Annat, vänligen ange vad

Avsnitt 7: Avslut

28. Här har ni möjlighet att lämna övriga synpunkter om fortbildning och vidareutbildning inom högre utbildning.